

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 5Obdo/93/2020
Identifikačné číslo spisu: 7114224827
Dátum vydania rozhodnutia: 10.02.2022
Meno a priezvisko: JUDr. Ivana Nemčeková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2022:7114224827.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu: C. D.,
nar. XX. D. XXXX, bytom J. zastúpeného advokátom:
JUDr. Jozef Zámožík, PhD., so sídlom Hlavná 31, Trnava, IČO: 42 155 100, proti žalovanému:
Všeobecná úverová banka, a.s., so sídlom Mlynské Nivy 1, Bratislava,
IČO: 31 320 155, zastúpenému: Beňo & partners advokátska kancelária, s.r.o., so sídlom Námestie
svätého Egídia 40/93, Poprad, IČO: 44 250 029, o náhradu škody, vedenom na Okresnom súde Košice I
pod sp. zn. 30CbPv/5/2014, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 30.
januára 2019, č. k. 2Cob/105/2018 - 588 v znení opravného uznesenia zo 6. októbra 2020, č. k.
2Cob/105/2018 - 724, takto

rozhodol:

I. Dovolanie o d m i e t a .

II. Žalovaný m á voči žalobcovi n á r o k na plnú náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Košice I (ďalej len „súd prvej inštancie“) v poradí druhým medzitýmnym rozsudkom z 2. augusta 2017, č. k. 30CbPv/5/2014 - 397, v znení opravného uznesenia z 21. februára 2020, č. k. 30CbPv/5/2014 - 672, rozhodol, že základ nároku žalobcu je dôvodný.

2. V odôvodnení uviedol, že žalobca sa žalobou, doručenou súdu prvej inštancie dňa 2. októbra 2014, domáhal zaplatenia sumy 1.593.227 eur s úrokom z omeškania vo výške 8 % ročne zo sumy 544.039 eur od 1. januára 2005 do zaplatenia, vo výške 6 % ročne zo sumy 569.987 eur od 1. januára 2006 do zaplatenia, vo výške 9,5 % ročne zo sumy 424.421 eur od 1. januára 2007 do zaplatenia, vo výške 8,5 % ročne zo sumy 54.829 eur od 1. januára 2008 do zaplatenia, všetko titulom náhrady škody vzniknutej v súvislosti s neoprávneným používaním ochranej známky spoločnosťou Consumer Finance Holding, a.s., so sídlom Hlavné námestie 12, Kežmarok, IČO: 35 923 130 (ďalej len „pôvodný žalovaný“) a jej právnym predchodcom, spoločnosťou TatraCredit, a.s., so sídlom Hlavné námestie 12, Kežmarok, IČO: 36 464 198.

3. Na základe uznesenia zo dňa 18. apríla 2018, č. k. 30CbPv/5/2014 - 574, súd prvej inštancie pokračoval v konaní so spoločnosťou Všeobecná úverová banka, a.s., so sídlom Mlynské Nivy 1, Bratislava, IČO: 31 320 155, ktorá sa od 1. januára 2018 stala právnym nástupcom pôvodného žalovaného.

4. Súd prvej inštancie vykonaným dokazovaním zistil, že dňa 16. januára 2001 Úrad priemyselného vlastníctva Slovenskej republiky (ďalej len „ÚPV SR“) zapísal v prospech žalobcu pod č. 193707 slovnú individuálnu čiernobielu ochrannú známku TRIANGEL

(ďalej len „Ochranná známka I“), ktorá bola registrovaná v triedach 9, 16, 21, 25 a 41.

Dňa 16. januára 2001 ÚPV SR zapísal pre žalobcu pod č. 193708 aj kombinovanú individuálnu čiernobielu ochrannú známku TRIANGEL (ďalej len „Ochranná známka II“), ktorá bola zaregistrovaná v triedach 9, 16, 21, 25 a 41. Pôvodný žalovaný, resp. jeho právny predchodca si zaregistroval v priebehu rokov 2004 - 2014 niekoľko ochranných známok „Triangel“ (slovná individuálna čiernobiela ochranná známka), Triangelpôžička, Splátková karta Triangel, Triangel do 3 dní máte výrobok doma, Triangel (slovná individuálna farebná červená a čierna), a to pre tovary a služby v triedach 9, 35 a 36, t.j. v triedach odlišných ako mal žalobca.

5. Z odôvodnenia prvoinštančného rozsudku ďalej vyplýva, že dňa 7. marca 2007 podal pôvodný žalovaný na ÚPV SR návrh na výmaz Ochrannej známky I a II z dôvodu ich nepoužívania žalobcom. Súdne a správne konania medzi stranami boli právoplatne ukončené až 20. júna 2012 s tým, že žalobcovi bola čiastočne zrušená Ochranná známka I a II pre tovary v triede 16 a služby v triede 41, a to spätne ku dňu 7. marca 2007.

6. Súd prvej inštancie mal za preukázané, že žalobca mal zapísané ochranné známky od 16. januára 2001 do 7. marca 2007 aj v triede 16 - periodické a neperiodické publikácie, knihy, časopisy, periodiká, publikácie, príručky, katalógy, prospekty, texty a hudobniny. V uvedenom období bol fyzickou osobou s registrovanými ochrannými známkami s právom prednosti pred každým, kto podá prihlášku obsahujúcu zhodné alebo podobné označenie

pre zhodné alebo podobné tovary a služby. Pôvodný žalovaný, resp. jeho právny predchodca, v období rokov 2004 - 2007 vydával publikácie, katalógy, prospekty a texty, vrátane textov v audiovizuálnych médiách, využíval služby nahrávacích štúdií s označením „Triangel“, ktoré spadajú do zoznamu tried 16 a 41, pre ktoré boli v danom období zapísané ako platná Ochranná známka I a II žalobcu. Pôvodný žalovaný, resp. jeho právny predchodca, v roku 2007 distribuoval letáky Triangel a v rokoch 2003 - 2007 viedol reklamnú kampaň v televíziách propagujúc produkt spoločnosti Triangel (nákup na splátky). Pôvodný žalovaný je právnickou osobou a jeho ochranné známky boli do registra zapísané neskôr pre podobné tovary a služby ako Ochranná známka I a II, t.j. v rokoch 2004 - 2014, pričom na používanie Ochrannej známky I a II žalobca neudelil súhlas. Súd prvej inštancie preto dospel k záveru, že pôvodný žalovaný používaním označenia Triangel na svojich tovaroch a službách nekonal v súlade so zákonom č. 55/1997 Z. z. o ochranných známkach, čím žalobcovi spôsobil škodu.

7. Námietku premlčania vznesenú pôvodným žalovaným vyhodnotil ako nedôvodnú. Na základe záverov skoršieho zrušujúceho uznesenia Krajského súdu v Košiciach

(ďalej len „odvolací súd“) z 28. júla 2016, č. k. 2Cob/68/2016 - 300, v spojení s opravným uznesením zo 6. októbra 2020, č. k. 2Cob/68/2016 - 726, aplikoval na otázku premlčania v danej veci ust. § 398 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník (ďalej len „Obchodný zákonník“ alebo „OBZ“) a dospel k záveru, že žalobcovi neuplynula subjektívna

ani objektívna premlčacia doba. Subjektívna 4 - ročná premlčacia doba žalobcovi neuplynula z dôvodu, že táto začína plynúť od okamihu, keď sa poškodený dozvie, kto za ňu zodpovedá a v akej je výške a rozsahu. Žalobca síce v konaní predložil znalecký posudok č. 9/2014

zo dňa 15. augusta 2014, tento je však len orientačný, pretože vychádzal z verejne dostupných podkladov a účtovných závierok, z čoho nie je možné určiť presnú výšku a rozsah škody, ktorá žalobcovi vznikla. V prípade náhrady škody je potrebné vychádzať z presnej účtovnej evidencie pôvodného žalovaného, resp. jeho predchodcu, v časti týkajúcej sa výhradne ochranných známok,

pričom v konaní sa nepreukázalo, že žalobca má o rozsahu škody vedomosť. K objektívnej premlčacej dobe súd prvej inštancie uviedol, že táto taktiež neuplynula, nakoľko rozhodným obdobím sú roky 2004, 2005, 2006 až do 7. marca 2007

a žalobný návrh bol podaný 2. októbra 2014. Objektívnu premlčaciu dobu vyhodnotil ako 10-ročnú, nakoľko pôvodný žalovaný vedel, že žalobca je vlastníkom daných ochranných známk a medzi stranami prebiehali rokovania o uzavretí licenčnej zmluvy, na ktorej sa však nedohodli. Pôvodný žalovaný podal dňa 7. marca 2007 návrh na výmaz ochranných známk žalobcu z registra, následne medzi nimi prebiehali súdne a správne konania, ktoré boli ukončené až v roku 2012, kedy sa žalobca dozvedel, že vlastníkom ochranných známk I a II vo všetkých pôvodne zapísaných triedach bol do 7. marca 2007, pôvodný žalovaný teda vedel, že môže žalobcovi spôsobiť škodu. Keďže v sporoch z ochrannej známky je aktívne legitimovaný jej majiteľ, súd prvej inštancie konštatoval, že žalobca v období rokov 2007 - 2012 nemal istotu o skutočnosti, či je vlastníkom ochranných známk a v akom rozsahu. Konanie pôvodného žalovaného voči žalobcovi vyhodnotil súd prvej inštancie ako nekalosúťažné, kedy nároky z titulu porušenia pravidiel súťažnej činnosti vyplývajú z § 53 Obchodného zákonníka, keď strany podnikajú v rôznych odboroch, ale sú vo vzťahu súťažiteľov.

8. Odvolací súd rozsudkom z 30. januára 2019, č. k. 2Cob/105/2018 - 588, v znení opravného uznesenia zo 6. októbra 2020, č. k. 2Cob/105/2018 - 724, rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, že žalobu zamietol a žalovanému priznal nárok na náhradu trov prvoinštančného i odvolacieho konania v plnom rozsahu.

9. V otázke premlčania sa nestotožnil s názorom súdu prvej inštancie a uviedol, že pre začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby je rozhodujúca vedomosť o škode a vedomosť o osobe povinnej nahradiť škodu, nie vedomosť o presnom rozsahu škody.

Záver súdu prvej inštancie o tom, že subjektívna premlčacia doba neuplynula, resp. že ani nezačala plynúť, je preto v rozpore s § 398 Obchodného zákonníka. Odvolací súd v tejto súvislosti konštatoval, že podľa rozsiahlej judikatúry nie je podmienkou uplatnenia nároku poznanie presnej výšky škody, stačí vedomosť o rozsahu majtkovej ujmy vyjadriteľnej v peniazoch aspoň v približnej sume s možnosťou dodatočného spresnenia v súdnom konaní. Ako príklad uviedol rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“, „dovolací súd“ alebo v skratke „NS SR“) sp. zn. 2 Cdo 275/2004 z 21. februára 2006, či rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky (ďalej len „NS ČR“) sp. zn. 25 Cdo 2573/2012. Výklad § 398 Obchodného zákonníka súdom prvej inštancie

v podstate znamená, že poškodený by mohol donekonečna oddaľovať začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby s argumentáciou, že nevie presnú výšku škody, pretože nemá k dispozícii všetky doklady na jej presné určenie, resp. si nie je istý ich úplnosťou.

Inštitút premlčania má pritom motivovať subjekty, aby včas realizovali svoje práva a zabraňuje tomu, aby subjektívne práva a povinnosti pretrvávali neobmedzene dlhý čas.

10. Odvolací súd podotkol, že žalobca si uplatňuje nárok na náhradu škody za obdobie rokov 2004 - 2007, pričom je nepochybné, že dňa 3. apríla 2008 bola zverejnená posledná riadna účtovná závierka pôvodného žalovaného za rok 2007, najneskôr v tom čase mal teda žalobca k dispozícii podklady na určenie približného rozsahu (výšky) škody, ktorá mu mala vzniknúť, teda podklady, na základe ktorých uplatnil svoj nárok na súde 2. októbra 2014.

11. K vedomosti o osobe škodcu odvolací súd uviedol, že akonáhle získa poškodený vedomosti o skutkových okolnostiach, na základe ktorých je možné urobiť záver o osobe konkrétneho škodcu, je táto podmienka splnená. V konaní bolo preukázané, že už v roku 2007 boli vedené výmazové konania a žalobca vyzval pôvodného žalovaného na náhradu škody. Ďalej zdôraznil, že začatie plynutia subjektívnej premlčacej doby je viazané na okamih, kedy sa poškodený mohol dozvedieť o škode a o osobe, ktorá za ňu zodpovedá, t.j. keď pri náležitej starostlivosti a obozretnosti mohol získať uvedené informácie a nedozvedel sa o nich len pre svoju nedbanlivosť. Keďže ide o vzťahy medzi podnikateľmi, Obchodný zákonník vyžaduje vyššiu mieru starostlivosti a profesionality, ktorú ak zanedbá a o škode a osobe škodcu

sa nedozvie, premlčacia doba začne plynúť, aj keď sa o vzniku škody nedozvie.

Neobstojí ani argument súdu prvej inštancie o neistote žalobcu v otázke majiteľa ochrannej známky z dôvodu prebiehajúcich výmazových konaní, ak žalobca bol zapísaným majiteľom ochrannej známky a mohol sa domáhať súdnej ochrany.

12. Záverom konštatoval, že subjektívna premlčacia doba začala plynúť dňa 4. apríla 2008, kedy sa poškodený mohol ustáliť o približnej výške škody (o osobe škodcu mal vedomosť pred týmto dátumom), a uplynula 4. apríla 2012. Žaloba bola na súde podaná 2. októbra 2014, teda po uplynutí 4 - ročnej premlčacej doby, preto sa odvolací súd nezaoberal preukazovaním zodpovednosti za škodu, ani jej (presnou) výškou.

13. O trovách prvoinštančného konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) v spojení s § 215 ods. 1 CSP (pozn. dovolacieho súdu; správne malo byť § 255 ods. 1 CSP), a o trovách odvolacieho konania podľa ust. § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP tak, že úspešnému žalovanému priznal nárok na náhradu trov prvoinštančného i odvolacieho konania v plnej výške.

14. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal v zákonom stanovenej lehote žalobca dovolanie, prípustnosť ktorého vyvodil z ustanovení § 420 písm. f/ CSP a § 421

ods. 1 písm. a/, b/ aj c/ CSP. Namietal nepreskúmateľnosť napadnutého rozhodnutia a konkrétne absenciu špecifickej odpovede súdu na argument, že vedomosť o výške škody, rozhodnú pre započatie behu premlčacej doby, nemohol získať zo zverejnených účtovných závierok pôvodného žalovaného, pretože tie obsahujú len súhrnné údaje za viacero jeho podnikateľských činností, z ktorých nešlo vyčísliť výnosy z obchodnej činnosti pôvodného žalovaného viažucej sa k neoprávnenému používaniu ochranných známk žalobcu a žalobca nemal k dispozícii analytické účtovníctvo pôvodného žalovaného. V tejto súvislosti považoval za nesprávny názor odvolacieho súdu, že subjektívna premlčacia doba mu uplynula, pretože mohol nárok vyčísliť z účtovnej závierky pôvodného žalovaného. Dovolateľ zastáva názor, že subjektívna premlčacia doba mu nezačala plynúť, pretože nemohol ani približne určiť výšku vzniknutej škody, a odvolací súd sa pri posudzovaní tejto právnej otázky odklonil od konštantnej judikatúry najvyššieho súdu, konkrétne uznesenia z 21. februára 2006, sp. zn. 2 Cdo 275/2004 a rozhodnutia NS ČR sp. zn. 25 Cdo 2573/2012. Dovolateľ má za to, že v tomto prípade sa nejedná o obchodnoprávny vzťah, preto pri posudzovaní otázky premlčania jeho nárokov mal odvolací súd aplikovať právnu úpravu zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „Občiansky zákonník“) a nie Obchodného zákonníka. Podľa názoru dovolateľa je potom v zmysle § 106

ods. 2 Občianskeho zákonníka zrejmy minimálne nepriamy úmysel právneho predchodcu pôvodného žalovaného spôsobiť škodu, nakoľko sa snažil zhojiť protiprávne používanie ochrannej známky I a II registráciou na Ministerstve kultúry SR z roku 1997.

Dňa 22. novembra 2006 taktiež dovolateľ vyzval pôvodného žalovaného neporušovať práva z ochranných známk a po neúspešných rokovaní ohľadom licenčnej zmluvy, pôvodný žalovaný reagoval na vlastné porušovanie zákona návrhom na výmaz ochranných známk žalobcu. Záverom dovolateľ navrhol, aby najvyšší súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

15. K dovolaniu žalobcu sa písomne vyjadril žalovaný, podľa ktorého žalobca žiadne konkrétne porušenie svojho procesného práva v zmysle ust. § 420 písm. f/ CSP neuviedol. Keďže súdy prijali žalobcove podania, umožnili mu účasť na pojednávaniach, doručili

mu súdne rozhodnutia, umožnili mu sa k nim vyjadrovať, a odvolací súd svoje rozhodnutie presvedčivo odôvodnil, nie je žalovanému známa skutočnosť zakladajúca pochybnosť o spravodlivom prejednaní veci. Dovolanie podané podľa ust. § 421 CSP považuje taktiež

za zmätočné, nakoľko z neho nie je zrejmé, od akej rozhodovacej činnosti dovolacieho súdu sa mal odvolací súd odkloniť a dovolateľ uviedol súčasne všetky tri dovolacie dôvody nesprávneho právneho posúdenia veci, ktoré sa navzájom vylučujú.

Podotkol, že ak by odvolací súd vykonával miesto dovolateľa právny rešerš, porušil by zásadu rovnosti

strán. Podľa žalovaného neobstojí ani dovolací dôvod podľa ust. § 421 ods. 1 písm. b/ CSP, keďže ide o často riešenú právnu otázku, napríklad rozhodnutím NS SR sp. zn. 3 Cdo 169/2017. Žalovaný vo svojom vyjadrení ďalej poukázal na tvrdenie dovolateľa, podľa ktorého mu subjektívna premlčacia doba nielenže neuplynula, ale dodnes nezačala plynúť, teda ani po 12 rokoch od údajného vzniku nároku. Má za to, že súdna prax jednoznačne odmietla účelové obchádzanie ust. § 398 OBZ a ust. § 106 ods. 1 OZ tým, že poškodený si nechá vypracovať znalecký posudok kedykoľvek a od jeho vypracovania potom účelovo odvíja začiatok premlčania, nakoľko ide o obchádzanie zmyslu zákona. Osobitne v prípade prísnejšej úpravy ust. § 398 OBZ, kedy sa začiatok premlčacej doby odvíja od okamihu, kedy sa poškodený mohol dozvedieť o škode, neobstojí jeho obrana, že ju zistil, až keď ju začal bezdôvodne zisťovať neskôr. Okrem toho zákon ani súdna prax nepodmieňujú začatie plynutia subjektívnej premlčacej doby zistením presného rozsahu škody. Žalobca si mohol dať vyhotoviť presne ten istý znalecký posudok už v roku 2008, najneskôr v tomto čase už mohol mať k dispozícii všetky účtovné závierky, svoj nárok sa však rozhodol uplatniť až po porade s právnym zástupcom v roku 2014, pričom nevedel uviesť dôvod, pre ktorý si nárok neuplatnil skôr. Žalobca nikdy neuviedol, aké presné podklady potrebuje na výpočet údajnej výšky škody a ani žalovaného nepožiadaval o vydanie týchto podkladov. Aj v prípade takej žiadosti by však žalovaný nemohol poskytnúť nič iné, než to, čo je už zverejnené v účtovnej závierke. Tvrdenie, že žalobca rozsah škody dodnes nepozná, pri súčasnom tvrdení, že výška škody na základe znaleckého posudku je 1.593.277 eur, považuje žalovaný za protirečivé. Vypracovaný znalecký posudok podľa žalovaného predstavuje zistenie škody v miere prijateľného odhadu s možnosťou jej dodatočného spresnenia tak, ako to vyžaduje súdna prax a poukazuje na to, že takmer zhodnú sumu odškodnenia požadoval žalobca už v liste zo dňa 18. apríla 2007 (50 miliónov Sk), rozsah údajnej škody teda žalobca preukázateľne poznal už v roku 2007. K údajnej neznalosti osoby škodcu žalovaný podotkol, že žalobca najneskôr od roku 2006 vyzýval na náhradu škody práve pôvodného žalovaného, viedol s ním výmazové konania a rokoval s jeho zástupcami. Od roku 2007 žalobca nepreukázal žiadnu aktivitu smerujúcu k zisteniu a vymáhaniu jeho nároku. Žalovaný záverom uviedol spisové značky a právne vety najmä rozhodnutí NS SR a NS ČR, ktoré sa podľa jeho názoru dotýkajú danej problematiky. Záverom navrhol, aby dovolací súd podané dovolanie odmietol, prípade zamietol.

16. Dovolacia replika zo strany dovolateľa nebola predložená.

17. Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala včas strana sporu, v neprospech ktorej bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpená advokátom v súlade s ustanovením § 429 ods. 1 CSP, bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 veta pred bodkočiarkou CSP) preskúmal vec a dospel k záveru, že tento mimoriadny opravný prostriedok žalobcu treba odmietnuť.

K prípustnosti dovolania všeobecne.

18. Podľa ust. § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, ak to zákon pripúšťa. Uvedené znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie proti tomu-ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

19. Podľa ust. § 420 CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí, pokiaľ trpí niektorou z procesných väd konania vymenovaných v písm. a/ až f/ predmetného ustanovenia (zakotvujúceho tzv. vady zmätočnosti). Dovolanie prípustné podľa ust. § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 1, 2 CSP).

20. Podľa ust. § 421 CSP, dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne. Pre dovolanie prípustné podľa cit. ustanovenia platí, že ho možno odôvodniť iba tým,

že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

21. Dovolací súd je rozsahom dovolania viazaný (§ 439 CSP, okrem prípadov uvedených v písm. a/ až c/ citovaného ustanovenia). Rovnako je dovolací súd viazaný dovolacími dôvodmi (§ 440 CSP). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná

v dovolaní. Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa ust. § 447 písm. f/ CSP, je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a označiť v dovolaní náležitým spôsobom dovolací dôvod (§ 420 v spojení s § 431 ods. 1 CSP a/alebo § 421 CSP v spojení s § 432 ods. 1 CSP). V dôsledku uvedenej viazanosti odvolacieho súdu dovolacím dôvodom, dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom (uznesenie NS SR sp. zn. 3 Cdo 59/2017 z 8. júna 2017).

K prípustnosti dovolania z dôvodov podľa ust. § 420 písm. f/ CSP.

22. Podľa ust. § 420 písm. f/ CSP, dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

23. Ustanovenie § 420 písm. f/ CSP zakladá prípustnosť a súčasne dôvodnosť dovolania v prípade, ak miera porušenia procesných práv strany ako dôsledok nesprávneho procesného postupu súdu, nadobudla intenzitu porušenia jej práva na spravodlivý proces. Relevantnými znakmi, charakterizujúcimi procesnú vadu v zmysle tohto ustanovenia,

sú zásah súdu do práva na spravodlivý súdny proces a nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva.

Právo na spravodlivý súdny proces predstavuje možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrovanou súčasťou tohto práva

je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil

s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať

sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/ 04,

I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03). Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (I. ÚS 46/05).

Pod porušením práva na spravodlivý proces treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu, spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zákonnému, ale aj ústavnému procesnoprávnemu rámcu, a ktoré tak zároveň znamená

aj porušenie procesných práv garantovaných Ústavou Slovenskej republiky (ústavný zákon SNR č. 460/1992 Zb. v znení neskorších ústavných zákonov, ďalej len „ústava“).

24. Odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní nemusí odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní (II. ÚS 78/05). Právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia neznamena, že súd musí dať podrobnú odpoveď na každý argument účastníka konania (II. ÚS 76/07).

25. Z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle ust. § 420 písm. f/ CSP nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že sa súd dopustil vady zmätočnosti v zmysle tohto ustanovenia; rozhodujúci je výlučne záver dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo (1 Cdo 42/2017, 2 Cdo 20/2017, 3 Cdo 41/2017, 4 Cdo 131/2017, 7 Cdo 113/2017, 8 Cdo 73/2017). Dovolací súd preto skúmal opodstatnenosť argumentácie žalobcu, že v konaní došlo k ním tvrdenej vade zmätočnosti.

26. V prípade dovolacej námietky, týkajúcej sa nevysporiadania odvolacieho súdu s argumentom žalobcu o jeho nemožnosti získať vedomosti o škode pred oboznámením sa s analytickým účtovníctvom právnych predchodcov žalovaného, dovolací súd konštatuje, že takéto opomenutie by mohlo mať relevanciu len vtedy, ak by bolo pre posúdenie toho, ako žalobca pristúpil k uplatňovaniu práva a najmä pre posúdenie včasnosti takéhoto uplatnenia naozaj podstatným. Na takúto podstatnosť však možno usúdiť, iba ak by z opisu rozhodujúcich skutočností v žalobe, resp. v neskorších vyjadreniach žalobcu, vyplýval skutkový dej, ktorého črtami by bolo I. uplatnenie práva až po získaní príslušnej vedomosti (nie napriek jej nezískaniu) a zároveň II. podstatná odlišnosť súm reprezentujúcich celkové výnosy podnikania právnych predchodcov žalovaného na jednej strane a čiastkové výnosy dotknuté porušením práv žalobcu k ochrannej známke na strane druhej. Podľa názoru dovolacieho súdu však v posudzovanom prípade nešlo o takú situáciu.

27. Vychádzajúc z obsahu spisového materiálu je totiž evidentné, že žalobca v čase podania žaloby dňa 2. októbra 2014, nezaložil uplatnený nárok na iných skutočnostiach, než takých, ktoré mu mohli byť známe už v roku 2008. Na pojednávaní súdu prvej inštancie 14. decembra 2015 sa žalobca vyjadril, že už v 90 - tých rokoch zistil, že označenie Triangel používa niekto iný. Na tom istom pojednávaní tiež uviedol, že nebola žiadna prekážka, pre ktorú by nemohol žalovať už skôr (č. l. 223 p. v.). Už v roku 2006 zaslal žalobca pôvodnému žalovanému výzvu, že bude požadovať náhradu škody z neoprávneného používania ochrannej známky (č. l. 345 - 345 p. v.) a takúto náhradu už v roku 2007 vyčíslił sumou 50 miliónov Sk (č. l. 93), čo predstavuje 1.659.696 eur. Výška škody v sume 1.593.277 eur (od požadovanej z roku 2007 nižšej o 66.419 eur), určená znaleckým posudkom z roku 2014 a prevzatá aj do žaloby, vychádzala výlučne z podkladov dostupných už v roku 2008, ktoré znalkyni poskytol práve žalobca (č. l. 120 - 122), a znalkyňa sama uviedla, že si nezabezpečovala žiadne podklady, všetky boli predložené žalobcom (č. l. 390).

28. V tejto súvislosti nemožno opomenúť nedostatočnú bdelosť žalobcu venovanú ochrane jeho práv a takto aj nesúladi so zásadou „vigilantibus iura scripta sunt“ (práva patria bdelym), keď špecifické podklady z účtovníctva, údajne potrebné pre získanie vedomostí o výnosoch nadobudnutých právnymi predchodcami žalovaného v dôsledku porušenia práv žalobcu k ochranným známkam (ktorými žalobca podľa jeho argumentácie nedisponuje dodnes), by zjavne bolo možné podľa procesnej úpravy platnej už v čase pred začatím konania v tejto konkrétnej veci zabezpečiť, napr. postupom zabezpečenia dôkazu podľa § 78 Občianskeho súdneho poriadku (zákona č. 99/1963 Zb. v znení neskorších predpisov, ďalej len „OSP“), avšak žalobca sa o takéto, alebo iné právne riešenie zabezpečenia relevantných podkladov, ani nepokúsil.

29. U námietky viažucej sa k nedostatku vysvetlenia, prečo mal byť podľa odvolacieho súdu na otázku premlčania použitý Obchodný zákonník, a nie Občiansky zákonník, je potrebné uviesť, že dovolací súd sa tomuto aspektu problému venoval už vo svojom skoršom rozhodnutí (v zrušujúcom uznesení z 28. júla 2016, č. k. 2Cob/68/2016 - 300 v spojení s opravným uznesením zo 6. októbra 2020 č. k. 2Cob/68/2016 - 726), v ktorom dôvody, pre

ktoré považuje za správne takéto právne posúdenie veci, uviedol.

Za stavu zotrvania odvolacieho súdu na takýchto dôvodoch preto jeho odkaz na obsah skoršieho rozhodnutia nemožno považovať za taký nedostatok v argumentácii, ktorý by mal v kontexte celého súdneho konania prívodiť porušenie procesných práv žalobcu, a to v miere zakladajúcej porušenie jeho práva na spravodlivý proces. Pritom, ak by aj súd posúdil niektorú právnu otázku nesprávne, najvyšší súd už dávnejšie dospel k záveru, že realizácia procesných oprávnení sa účastníkovi neznemožňuje právnym posúdením (vid' primerane

R 54/2012 a 1 Cdo 62/2010, 2 Cdo 97/2010, 3 Cdo 53/2011, 4 Cdo 68/2011, 5 Cdo 44/2011, 6 Cdo 41/2011 a 7 Cdo 26/2010), pričom na tom, že prípadné nesprávne právne posúdenie veci nezakladá vadu zmätočnosti v zmysle ust. § 420 písm. f/ CSP, zotrval aj judikát

R 24/2017. Dôvodom zakladajúcim prípustnosť dovolania v zmysle ust. § 420 písm. f/ CSP nie je ani nedostatočné zistenie skutkového stavu, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov, či nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu (3 Cdo 26/2017, 4 Cdo 56/2017,

5 Cdo 90/2017 či 8 Cdo 187/2017), pričom súlad tohto právneho názoru s ústavou posudzoval Ústavný súd SR napríklad vo veci prejednávanej ním pod sp. zn. II. ÚS 465/2017, nedospel však k záveru o jeho ústavnej neutržateľnosti.

30. Dovolací súd sa z vyššie uvedených dôvodov preto nestotožnil s názorom žalobcu, podľa ktorého odvolací súd odôvodnením svojho rozsudku zaťažil konanie zmätočnosťou vadou podľa ust. § 420 písm. f/ CSP, keď za takúto vadu v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou dovolacieho súdu možno považovať len stav nedostatku objektívne uspokojivého vysvetlenia dôvodov, vedúcich súd k ním zvolenému spôsobu rozhodnutia a nie aj to, že súd rozhodnutie neodôvodnil podľa predstáv dovolateľa. Takýto záver je namieste tým skôr,

ak je potrebné sa stotožniť aj s časťou argumentácie nasvedčujúcej nedostatočnej bdelosti žalobcu, podľa ktorej s uplatnením práva otáľal nedôvodne, pretože to bol práve on,

kto mal zapísané ochranné známky a až do prípadného rozhodnutia o ich výmaze nemohol byť stranou, ktorá je v neistote o existencii známke zodpovedajúceho práva, keďže v neistote je naopak ten, kto o výmaz známok usiloval. Napokon dovolací súd na margo poznamenáva, že preskúmateľnosť napadnutého rozsudku vyplýva už aj z toho, že samotný dovolateľ jeho dôvodom oponoval kumulatívne argumentáciou o nesprávnom právnom posúdení veci,

čo by pri absentujúcich dôvodoch bolo vylúčené a v tomto ohľade dovolanie v námietke o nedostatočnom odôvodnení rozhodnutia odvolacieho súdu vyznieva protirečivo.

K prípustnosti dovolania z dôvodov podľa ust. § 421 ods. 1 písm. a/, b/, resp. c/ CSP.

31. Dovolateľ ďalej prípustnosť dovolania vyvodzoval z ust. § 421 ods. 1 písm. a/, b/ aj c/ CSP.

32. Dovolací súd uvádza, že aby určitá otázka mohla byť relevantná z hľadiska § 421 ods. 1 CSP, musí ísť o otázku právnu (teda v žiadnom prípade nie o skutkovú otázku).

Zo zákonodarcom zvolenej formulácie vyplýva, že otázkou riešenou odvolacím súdom

sa rozumie tak otázka hmotnoprávna, ako aj otázka procesnoprávna. Aby na základe dovolania podaného v zmysle § 421 ods. 1 CSP mohlo byť rozhodnutie odvolacieho súdu podrobené meritórnemu dovolaciemu prieskumu z hľadiska namietaného nesprávneho právneho posúdenia veci, musia byť (najskôr) splnené predpoklady prípustnosti dovolania zodpovedajúce niektorému zo spôsobov riešenia tej právnej otázky, od vyriešenia ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu a tiež podmienky dovolacieho konania, medzi ktoré okrem iného patrí riadne odôvodnenie dovolania prípustnými dovolacími dôvodmi a spôsobom vymedzeným v ustanoveniach § 431 až § 435 CSP (v tejto súvislosti porovnaj rozhodnutia NS SR sp. zn. 2 Cdo 203/2016 a 6 Cdo 113/2017).

33. Ak nemá dovolanie, prípustnosť ktorého strana sporu vyvodzuje z ustanovenia § 421 ods. 1 CSP, vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k znemožneniu meritórneho dovolacieho prieskumu a odmietnutiu dovolania podľa § 447 písm. f/ CSP,

je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní, o ktorú z možností uvedených v ustanoveniach v § 421 ods. 1 písm. a/ až c/ CSP ide, teda z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania

(porovnaj 1 Cdo 126/2017, 1 Cdo 206/2017, 2 Cdo 203/2016, 3 Cdo 235/2016, 4 Cdo 89/2017, 7 Cdo 20/2017, 8 Cdo 186/2016).

34. V prejednávanej veci podľa názoru dovolacieho súdu dovolateľ, hoci zastúpený kvalifikovaným právnym zástupcom (advokátom), nevymedzil uplatnený dovolací dôvod (nesprávne právne posúdenie veci odvolacím súdom) spôsobom uvedeným v ustanovení § 432 ods. 2 CSP v spojení s § 421 ods. 1 CSP. V danom prípade predovšetkým preto, že prípustnosť dovolania bola vyvodzovaná súčasne z § 421 ods. 1 písm. a/, b/ aj c/ CSP, hoci súčasná existencia všetkých tam uvádzaných predpokladov prípustnosti dovolania sa bez ďalšieho z povahy veci vylučuje. Prípustnosť dovolania totiž nemožno odôvodňovať (súčasne) tým, že určitá právna otázka je rozhodovacou praxou dovolacieho súdu riešená ustáleno (a odvolací súd sa mal od takejto ustálenej praxe v konkrétnom prípade odchyliť), tým, že rovnaká právna otázka odvolacím súdom ešte riešená nebola a (do tretice) tým, že pri riešení tej istej právnej otázky odvolací súd stále postupuje rozdielne. Ak sa tak stane, takéto odôvodnenie prípustnosti dovolania je vnútorne rozporné a vo svojej podstate znamená odôvodnenie dovolania neprípustným dovolacím dôvodom (v tejto súvislosti porovnaj uznesenia NS SR z 31. júla 2017 sp. zn. 6 Cdo 123/2017 a z 31. októbra 2017 sp. zn. 6 Cdo 203/2016). Okrem toho však dovolateľovi nešlo prisvedčiť ani v tom, že by sa (pri vychádzaní z obsahu tej časti dovolania, ktorou sa tvrdil odklon odvolacieho súdu od ustálenej judikatúry dovolacieho súdu) odvolací súd odchyľil od konštantnej judikatúry, za ktorej výraz dovolateľ označil uznesenie NS SR z 21. februára 2006, sp. zn. 2 Cdo 275/2004, a bližšie neidentifikované rozhodnutie NS ČR, sp. zn. 25 Cdo 2573/2012.

35. Rozhodnutia NS ČR, vydané po 1. januári 1993 (akým je aj to uvedené v dovolaní žalobcu), nie sú v zmysle judikátu R 71/2018 súčasťou ustálenej judikatúry (rozhodovacej praxe) dovolacieho súdu, odklon od ktorej zakladá dôvod prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. a/ CSP. V prípade druhého dovolaním uvádzaného rozhodnutia NS SR (ktorého správny dátum vydania je 13. júla 2005 - pozn. dovolacieho súdu) potom ide o uznesenie odmietajúce dovolanie v režime OSP, vydané v konaní o určenie vlastníckeho práva, ktoré sa k žiadnemu z aspektov právneho posúdenia veci, relevantných v prejednávanej veci nevyjadriло (a usúdiť na odklon od neho tak nebol dôvod).

36. V prípade námietky, podľa ktorej je tu nejednotnosť súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu pri aplikácii právnej normy na premlčanie nároku, čo by malo zakladať potrebu meritórneho rozhodnutia dovolacieho súdu, je potrebné poznamenať, že v posledných rozhodnutiach súdu prvej inštancie, ani odvolacieho súdu, žiadna nejednotnosť ohľadom aplikácie Občianskeho alebo Obchodného zákonníka nebola, ale tieto súdy sa nezhodli výlučne v ustálení, ktorý okamih bol rozhodujúci pre započatie plynutia subjektívnej premlčacej doby (čo je už otázkou skutkovou, nie právnou). V tejto súvislosti je potrebné dodať, že ani v prípade prípustnosti podaného dovolania, by vo výsledku nemohol byť dovolateľ v spore úspešný, ak jeho nosná argumentácia voči uplatnenej námietke premlčania spočívala v tvrdení o možnosti oddiaľovať začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby až od získania reálnej vedomosti (poškodeného) o presnej výške škody (napr. zo záverov znaleckého posúdenia, zabezpečeného poškodeným kedykoľvek podľa jeho vôle, teda v podstate bez časového ohraničenia, resp. až v priebehu vyvolaného súdneho konania o náhradu škody). Z hľadiska takejto argumentácie, viažucej sa teda k momentu zistenia presnej výšky škody, nebolo rozhodné, či sa na otázku premlčania mala aplikovať úprava v Občianskom zákonníku alebo Obchodnom zákonníku, keďže podľa oboch by bola rovnako neprijateľná. Je tomu tak preto, že v zmysle oboch týchto zákonných úprav (§ 106 ods. 1 OZ, § 398 OBZ) z hľadiska výšky škody pre actio nata postačí vedomosť o druhu a rozsahu škody aspoň s takým stupňom určitosti, aby poškodený mohol svoj nárok uplatniť na súde spravidla aspoň v približnej sume s tým, že je možné ju dodatočne spresniť.

37. So zreteľom k uvedenému preto odvolací súd dovolanie žalobcu podľa ust. § 447 písm. c/ CSP (v časti tvrdiacej vadu podľa § 420 písm. f/ CSP), resp. podľa ust. § 447 písm. f/ CSP (v časti namietajúcej nesprávne právne posúdenie veci odvolacím súdom), odmietol.

38. Odhliadnuc od vyššie uvedených záverov, pre ktoré došlo k odmietnutiu dovolania z procesných dôvodov, bez možnosti vecného prieskumu vecí, žiada sa najvyššiemu súdu bližšie prezentovať (obiter dictum) právny názor, ktorý zastáva k právnej otázke premlčania nároku na náhradu škody podľa úpravy v Obchodnom zákonníku (vychádzajúci prevažne z názorov nižšie uvedenej odbornej spisby, ktoré si osvojil).

38.1 Tento právny názor je aplikovateľný aj v prípade, aký predstavuje daný spor, ktorého predmetom je nárok na náhradu škody, uplatnený v zmysle osobitnej úpravy zákona o ochranných známkach (tu § 26 ods. 4 zák. č. 55/1997 Z. z. vo väzbe na § 54 ods. 2 zák. č. 506/2009 Z. z.), za určitú dobu porušovania práv (tu v r. 2005-2007) držiteľa ochranných známk (tu žalobcu, so zápisom v registri ochranných známk od 16.01.2001 do 7.03.2007). Ak k tvrdenému porušovaniu práv z ochranných známk žalovaným podnikateľským subjektom malo dôjsť kontinuálne ešte pred dobou, za ktorú si majiteľ ochrannej známky uplatňuje svoje reparačné nároky a v tejto (predchádzajúcej) dobe mal rovnako status podnikateľa (tu živnostníka do 24.05.2004), tak nepochybne (medzi poškodeným a škodcom) pôjde o mimozmluvný, deliktuálny vzťah obchodnoprávneho charakteru.

38.2 Vzťahy medzi podnikateľmi upravuje Obchodný zákonník, pričom ide vo vzťahu ku generálnej úprave právnych vzťahov subjektov práva v Občianskom zákonníku o osobitnú, a teda prednostnú právnu úpravu. (Poznamenáva sa, že v tu riešenej veci marginálna zmienka - právna úvaha súdov nižšej inštancie o prípadne aj nekalosúťažnom charaktere porušovania práv z ochrannej známky a nárokov z toho plynúcich v zmysle § 44 a nal. OBZ, sa však do konečného rozhodnutia a dôvodov jeho prijatia nepremietla).

38.3 Ak však ide o mimozmluvnú zodpovednosť za škodu spôsobenú porušením povinností, ktoré Obchodný zákonník neustanovuje, posudzovanie náhrady škody sa spravuje všeobecnou úpravou v § 420 a nasl. Občianskeho zákonníka. To však neplatí pre úpravu premlčania, ktorá je v Obchodnom zákonníku úpravou samostatnou a komplexnou. Je potrebné zdôrazniť, že cit.: „právo na náhradu škody je právom zo záväzkového právneho vzťahu. Jeho podstata je rovnaká, ako aj pri iných záväzkových vzťahoch. Rozdiel je len v tom, že má inú funkciu, t. j. nápravu, zadosťučinenie alebo reparáciu. Spôsobenie škody je právnou skutočnosťou, ktorá je dôvodom vzniku záväzkového vzťahu, ktorý má zodpovednostný charakter.“ (Ovečková, O. Premlčanie v obchodnom práve, Bratislava: Wolters Kluwer, 2015, s. 117).

38.4 Problematickou aj z hľadiska premlčania zostáva oblasť, keď sa vzťah medzi dvomi podnikateľmi spravuje ustanoveniami o zodpovednosti podľa Občianskeho zákonníka. V tomto ohľade je významný pojem záväzkový (obligačný) právny vzťah, definovaný pre celú oblasť súkromného práva v § 488, podľa ktorého záväzkovým právnym vzťahom je právny vzťah, z ktorého veriteľovi vzniká právo na plnenie (pohľadávka) od dlžníka a dlžníkovi vzniká povinnosť splniť záväzok. Zo spôsobenej škody ako právneho dôvodu vzniku záväzku vyplýva, že medzi záväzkové vzťahy musíme zaradiť aj záväzky zo spôsobenej škody, ktoré sú spravidla spojené s porušením povinnosti a môžeme ich označiť ako záväzky zodpovednostné (zo spôsobenej škody ale aj z bezdôvodného obohatenia). Za záväzkový vzťah medzi podnikateľmi v zmysle § 261 ods. 1 OBZ je potrebné považovať nielen vzťahy zo zmluvy, ale aj zo spôsobenej škody alebo bezdôvodného obohatenia, pokiaľ spĺňajú predpoklady, že sa týkajú ich podnikateľskej činnosti. Preto aj povinnosť nahradiť škodu v dôsledku porušenia mimozmluvnej povinnosti sa realizuje v záväzkovom vzťahu, a teda právo na náhradu škody je právom zo záväzkového vzťahu.

38.5 Z ustanovenia § 1 ods. 2 OBZ vyplýva, že ak niektoré otázky nemožno riešiť podľa ustanovení Obchodného zákonníka, riešia sa podľa ustanovení Občianskeho zákonníka. Rozhodujúcim kritériom pre zodpovedanie otázky, ktorá z právnych úprav premlčania podľa Občianskeho zákonníka a podľa

Obchodného zákonníka, dopadá na zodpovednostný právny vzťah, je právny charakter tohto vzťahu. Pokiaľ teda vzťah medzi dvomi podnikateľmi zodpovedá kritériám podľa ust. § 261 OBZ, pôjde o obchodný záväzkový vzťah.

Tento, aj keď sa bude, pokiaľ ide o skutkovú podstatu zodpovednostného vzťahu, riadiť Občianskym zákonníkom, neprestáva byť obchodnoprávnym vzťahom.

Skutočnosť, že príslušná zodpovednostná skutková podstata nie je zahrnutá do právnej úpravy Obchodného zákonníka ešte neznamená, že sa musí v týchto prípadoch aplikovať aj právna úprava premlčania v Občianskom zákonníku.

38.6 Je teda možné zhrnúť a súhlasiť s názorom, že na premlčanie práva na náhradu škody, resp. zodpovednostný vzťah medzi dvomi podnikateľmi, ktorý sa týka

ich podnikateľskej činnosti, bez ohľadu na to, či ide o porušenie záväzkovej alebo mimozáväzkovej povinnosti, sa bude aplikovať právna úprava premlčania v Obchodnom zákonníku. Vyplyva to tiež z toho, že právo na náhradu škody, a to bez ohľadu na to,

či má pôvod v porušení zmluvnej alebo mimozmluvnej zodpovednosti, je právom obligácnym (záväzkovým), a preto pokiaľ ide o obchodný vzťah, toto právo sa v zmysle § 387

ods. 2 premlčuje ako právo zo záväzkového vzťahu a bude sa riadiť právnou úpravou Obchodného zákonníka. V uvedenom prípade teda niet dôvodu na aplikáciu Občianskeho zákonníka aj preto, že tu nie je naplnená požiadavka zákona (§ 1 ods. 2 OBZ), spočívajúca v tom, že ak niektoré otázky nemožno riešiť podľa ustanovení Obchodného zákonníka, riešia sa podľa predpisov občianskeho práva. Relevantná je vždy podstata (spoločenského, právneho) vzťahu, v ktorom dotknuté subjekty (tu sporové strany) vystupovali.

38.7 Podľa ust. § 398 OBZ, pri práve na náhradu škody plyní premlčacia doba

odo dňa, keď sa poškodený dozvedel alebo mohol dozvedieť o škode a o tom, kto je povinný na jej náhradu; končí sa však najneskôr uplynutím 10 rokov odo dňa, keď došlo k porušeniu povinnosti.

Pokiaľ ide o posudzovanie začiatku plynutia premlčacej doby pri práve

na náhradu škody (§ 398 OBZ), rozhodujúci je deň, keď sa poškodený skutočne dozvedel o škode a o tom, kto je povinný ju nahradiť, alebo deň, keď sa poškodený mohol dozvedieť o škode a o osobe, ktorá je povinná ju nahradiť. Je tu vylúčená nedbanlivosť poškodeného,

t. j. keď sa poškodený mohol o škode a škodcovi dozvedieť skôr a nedozvedel

sa len pre svoju nedbanlivosť. V takom prípade je preto pre začiatok plynutia premlčacej doby určený deň, keď poškodený mal možnosť pri náležitej starostlivosti získať informácie o škode a o tom, kto za ňu zodpovedá (zavinená nevedomosť). Je to určitá poisťka proti tomu,

aby poškodený nemohol - hoci z vlastnej nedbanlivosti - oddiaľovať začiatok plynutia premlčacej doby.

V takom prípade premlčacia doba začne plynúť, aj keď sám poškodený ešte o vzniku škody nevie.

38.8 Pokiaľ ide o veľkosť škody, postačí vedomosť o druhu a rozsahu škody aspoň s takým stupňom určitosti, aby poškodený mohol svoj nárok uplatniť na súde spravidla aspoň v približnej sume s tým, že je možné ju dodatočne spresniť. Preto nemôže obstať názor,

že subjektívna premlčacia doba začne plynúť až po zistení presnej výšky škody,

napr. ustálenej až na základe súkromného znaleckého posudku predloženého súdu poškodeným po začatí konania o náhradu škody. Takýto výklad ust. § 398 OBZ by znamenal neprípustné narušenie zásady právnej istoty strán záväzkového vzťahu založeného poškodzujúcim deliktom a z ktorej doktrinálne vychádza úprava premlčania v Obchodnom zákonníku. Súčasne by išlo o nežiaduce neprimerané vychýlenie v prospech zásady práva

na náhradu škody na strane poškodeného.

38.9 Plynutie subjektívnej premlčacej doby a jej obmedzenie (maximálna dĺžka premlčacej doby) sú podmienené, a to tak, že ak subjektívna premlčacia doba uplynie márne, právo na náhradu škody je premlčané, a to aj vtedy, ak maximálne obmedzenie premlčacej doby ešte neuplynulo. Toto maximálne obmedzenie premlčacej doby je v záujme právnej istoty neprekročiteľné. Ak uplynie, právo sa premlčí, aj keď subjektívna premlčacia doba ešte neuplynula. Obchodný zákonník v ustanovení § 398 teda vymedzuje časový priestor 10 rokov počítaný od porušenia povinnosti, v ktorom sa môže uplatniť

premlčanie, teda štvorročná premlčacia doba, a to bez ohľadu na to, či v rámci vymedzených 10 rokov uplynie celá, alebo nie. Vyplyva to aj z ust. § 408 ods. 1 OBZ, v zmysle ktorého bez ohľadu na iné ustanovenia tohto zákona sa skončí premlčacia doba najneskôr po uplynutí 10 rokov odo dňa, keď začala po prvý raz plynúť. To znamená, že premlčacia subjektívna doba musí skončiť v rámci uvedenej objektívnej limitácie, t. j. do 10 rokov od porušenia povinnosti. (porovnaj Ovečková, O. Premlčanie v obchodnom práve, Bratislava: Wolters Kluwer, 2015, s. 119 až 123, s. 200 až 205). Túto desaťročnú dobu je potrebné chápať ako „ucelenú objektívnu premlčaciu dobu“ (pozri Patakyová, M. a kol. Obchodný zákonník. Komentár. 5. vydanie. Bratislava : C. H. Beck, 2006, s. 1300). Začne plynúť od porušenia povinnosti, a to bez ohľadu na vedomosť poškodeného o škode a škodcovi. Z hľadiska objektívneho vymedzenia rámca uplatnenia premlčania nie je potrebné riešiť otázku naplnenia hmotnoprávných predpokladov vzniku zodpovednosti za škodu, a teda aj existencie práva, ktoré sa môže premlčať. Subjektívna premlčacia doba začne plynúť až v spojitosti so vznikom práva na náhradu škody, a teda aj v súlade so subjektívnou možnosťou uplatnenia týchto nárokov prostredníctvom žaloby na plnenie.

38.10 Najvyšší súd záverom zdôrazňuje zmysel právneho inštitútu premlčania, ktorým je najmä primäť veriteľa k rýchlemu (včasnému) uplatneniu jeho práv (vigilantibus iura), a tým aj predchádzať v konkrétnych prípadoch dôkaznej núdzi na strane žalobcu v súdnom konaní. Úprava premlčania (v Obchodnom zákonníku ako aj v Občianskom zákonníku) zároveň chráni aj dlžníka. Ten nemôže byť vystavený nebezpečenstvu postihu od svojho veriteľa bez akéhokolvek časového obmedzenia (porovnaj Melzer, F., Tégl, P. a kol. Občianský zákoník - Velký komentář. Sv. III. § 419 -654. Praha: Leges, 2014, s. 879 a nasl.).

39. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

40. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu opravný prostriedok nie je prípustný.